

Diakonia-ammattikorkeakoulun sidosryhmälehti

HOIDA
VIESTI
VÄLITÄ
KUUNTELE

DIAKTORI

TYÖELÄMÄN OPPIMISYMPÄRISTÖT PERUSTEILLA

Suurin oppimisympäristö rakentuu Järvenpään
Kirkkopalveluista koko Diakin oppimisympäristö

DIAKTORI

Diakonia-ammattikorkeakoulun
sidosryhmälehti

3 • 2008

Päätoimittaja: Jorma Niemelä

Toimituspäällikkö: Riitta Liede

Toimitus: Diakin medianomiopiskelijat
Sanne-Mari Laaksonen, Aino Tanhua,
Riikka Jokinen ja Niina Suomalainen
Ohjaava opettaja: Riitta Liede

Toimitusneuvosto: Jorma Niemelä
(pj), Eila Hannula, Niina Hytönen,
Erja Heinämäki, Jari Helminen, Riitta
Leskinen, Eija Rantanen

Kannen kuva: Ritva Mänttari
Järvenpään nousevan Vammaisten
kehittämisklinikan edessä. Mänttärin
mukaan rakennustyöt ovat edellä
aikataulusta. Valmistumisajankohta on
vuoden vaihteessa.

Taitto: adWise

Painopaikka:
Vammalan Kirjapaino Oy
Painos: 6000 kpl
ISSN 1795-4991

Seuraava numero ilmestyy
joulukuussa 2008

Toimituksen osoite:
Diakonia-ammattikorkeakoulu (Diak)
Turun toimipaikka
Lustokatu 7
20380 Turku

Puh. 040 866 7336

Osoitteenmuutokset:
paula.ojala@diak.fi

www.diak.fi

etunimi.sukunimi@diak.fi

KUTSU YHTEISELLE TUTKIMUSMATKALLE

Diakissa ollaan luomassa entistä tiiviimpää yhteistyötä työelämän kanssa etsimällä tapoja, joilla työelämän asiantuntijat, opiskelijat ja opettajat voisivat oppia toisiltaan keskellä arjen työtä. Käytämme tästä toiminnasta nimeä työelämän oppimisympäristö. Oppimisympäristöjen toimintaa mallinnetaan parhaillaan seitsemässä pilotissa eri puolilla maata. Kukin oppimisympäristö on rakennettu joko yhden tai useamman työelämätahon kanssa. Oppimisympäristöjen toiminnan sisällöt nousevat yhteisestä ideoinnista ja paikallisista tarpeista. Tässä lehdessä esiteltävistä piloteista saa hyviä esimerkkejä siitä, mitä oppimisympäristöissä on mahdollista toteuttaa.

Työelämän oppimisympäristöt haastavat kaikkia niissä toimivia yhteiselle tutkimusmatkalle. Tavoitteena on, että kaikki toimijat ovat sekä antavina että saavina osapuolina. Opiskelijalle oppimisympäristöt antavat harjoittelun lisäksi muitakin mahdollisuuksia oppia aidoissa työelämän tilanteissa. Sen kautta heidän ammatillinen osaamisensa laajenee ja ammatti-identiteettinsä vahvistuu. Työelämän toimijoille aiempaa tiiviimpi yhteistyö opiskelijoiden ja opettajien kanssa mahdollistaa uudenlaisen oman työn reflektoinnin ja tuo lisäresursseja erilaisiin kehittämishaasteisiin. Opettajat voivat työelämän oppimisympäristöissä pitää käytännön osaamistaan jatkuvasti ajan tasalla.

Paula Koistinen ja Päivi Vuokila-Oikkonen kartoittivat Diakin opettajien ajatuksia siitä, millä tavoin työelämän oppimisympäristöt tulevat muuttamaan heidän työtään. Opettajien mukaan oppimisympäristöt edellyttävät sekä heiltä että työelämän edustajilta rohkeutta karsia vanhoja tottumuksia ja uskallusta heittäytyä uusiin tuntemattomiin prosesseihin. Omista alakohtaisista reviiereistä on luovuttava, mutta tilalle saadaan moniammatillista luovuutta ja uusia totuttuja rajoja rikkovia ideoita. Oppimisympäristöjen onnistumisen edellytyksinä pidettiin innostuneisuutta, avoimuutta ja tutkivaa työtettä. Sitoutumista, oman osaamisen ja osaamattomuuden avointa jakamista ja rohkeutta tarttua nopeasti uusiin haasteisiin pidettiin niin ikään tärkeinä kaikille oppimisympäristöjen toimijoille.

Oppiminen tällaisessa ympäristössä on vahvasti yhteisöllinen kokemus – se on yhteistä tiedon etsimistä, harjoittelua ja kokeilua. Yhdessä tekeminen, kysyminen ja vastausten hakeminen rikastuttavat jokaisista. Perinteiset oppitunnitkin voivat joskus toteutua keskellä työelämän arkea, jolloin sekä opettajien, opiskelijoiden että työelämän osaajien asiantuntemus on käytössä. Yhteisessä dialogissa elinikäisen oppimisen periaatteet tulevat konkreettisesti todeksi. Jos työyhteisösi haluaa mukaan tällaiselle matkalle, ota yhteyttä!

Pirjo Hakala

Diakonia-ammattikorkeakoulun vararehtori ■ pirjo.hakala@diak.fi

Yksin kotonaan asuvat vanhukset kaipaavat kotiavun lisäksi seuraa vaikka ulos menemiseen. Viitisenkymmentä Diakin opiskelijaa käy Oulussa vanhus-
ten luona kolmen, neljän viikon välein, tunnista puoleentoista kerrallaan.

OPIKSELIJAT VANHUSTEN KUMMEINA

Teksti ja kuva: Riitta Liede

Yliopettaja Kerttu Weissenfelt, ketkä toimintaa organisoivat?

– Yhteistyössä Diakin kanssa ovat Oulun Karjasillan ja tuomiokirkkoseurakunnat, jotka ovat valinneet yhdessä Oulun kaupungin kotihoidon kanssa kotikäyntien kohteet. Diakista mukana ovat sosionomi-, sosionomi-diakoni-, sairaanhoitaja- ja sairaanhoitaja-diakonissaopiskelijat.

Miten toiminta on otettu vastaan?

– Hyvin mielellään! Kotikäynneillä kohdataan ihminen, keskustellaan, ulkoillaan, käydään vaikka kahvilassa, kirjastossa, teatterissa, mitä nyt iäkäs ihminen haluaa. Naisille kaupassa käynti on tärkeää ja se, että saa itse valita ostoksensa. Katsoa onko uusia kahvilaatuja ja ostaa vaikka puunaista maitoa ja riisifruttia.

Miten opiskelijat suhtautuvat?

– Toisen kotiin meneminen ei ole aivan yksinkertaista, mutta se on ollut opettavaista. Vanhus voi kertoa nuoruudesta ja maaseudun köyhyydestä asioita,

joita nuorten on vaikea uskoa todeksi. Se voi avartaa näkökulmaa maahanmuuttajain ajatellen.

Mistä toiminta sai alkunsa, lehtori Mirva Heikkilä?

– Seurakunnilta tuli meille mahdollisuus tällaiseen kokeiluun, joka on jatkunut pian 1,5 vuotta. Ensi vuonna aloittaa uusi opiskelijaryhmä ja toiminta laajenee muihinkin kuin vanhuksiin. Käytäntö jämäköityy ja tiivistyy. Vastaavaa on siis ollut Oulussa aiemminkin, mutta ei näin suurella panoksella.

Luetaanko tämä harjoitteluksi?

– Se on ollut osa opintoja ja siihen on erotettu tietty tuntimäärä. Jatkossa se integroituu opintoihin harjoittelutunteina.

Mikä tässä on tärkeintä?

– Se, että lähdetään vanhuksen tarpeista, eikä esimerkiksi omaisten tarpeista. Muualta tuleville opiskelijoille kontakti iäkääseen ihmiseen voi taas olla merkittävä asia paikkakunnalle juurtumisen kannal-

Nykytummojen herkkuhetki: ei riisivelliä, vaan riisifruttia.

ta. Moni on kertonutkin jatkavansa yhteydenpitoa yksityisesti jälkepäin. Opiskelijoiden kohtaamia vaikeita asioita, kuten kuolemantapauksia, käydään läpi työnohjauksessa. ■

JOTTA LAPSELLA OLISI HYVÄ OLLA

Diak Lännen Porin toimipaikan hanke Kodin ja koulun yhteistyö sekä SAMKin sosiaali- ja terveysalan yksikön LAPSOS-hanke järjestävät yhteisen loppuseminaarin 26.11.2008 klo 13.00-16.00.

Seminaarin teema on erittäin ajankohtainen. Aiheina on muun muassa Lasten pahoinvointi ja huoli lapsista (yhteiskuntatieteen lisensiaatti **Aino Ritala-Koskinen** Tampereen yliopistosta) sekä Ammatilaisten mahdollisuudet auttaa, kannustaa ja tukea lasta selviytymään (psykologi-kirjailija **Keijo Tahkokallio**).

Päivä on osallistujille maksuton. Kohderyhmänä ovat hankkeiden yhteistyökumppanit ja ennaltaehkäisevästä lastensuojelutyöstä kiinnostuneet. Ilmoittautumiset 14.11. mennessä. ■

■ www.samk.fi
■ www.pori.diak.fi

DIAKILLE TUNNUSTUSTA

Opetusministeriö on myöntänyt Diakoniaammattikorkeakoululle 100.000 euron tuloksellisuusrahan vuoden 2007 toiminnasta. Perusteena oli Diakin opetuksen ja opetusmenetelmien kehittyminen.

Tuloksellisuusraha myönnetään parhaiten arvioinneissa menestyneille ammattikorkeakouluille. Diakin tuloksellisuuteen vaikutti hyvä opiskelijapalaute opetuksesta ja ohjauksesta. Muina vaikuttavina tekijöinä olivat hyvä kehitys harjoittelusta saadussa palautteessa sekä vieraskielisen opetuksen määrässä. Sen tasoa mitattaessa Diak on ammattikorkeakoulujen kärjessä ja kuuluu myös viiden parhaan amk:n joukkoon ulkomaisten ja virtuaaliopintojen määrässä sekä henkilöstön kehittämisessä.

Tuloksellisuutta arvioidaan sekä suhteessa muihin ammattikorkeakouluihin että ammattikorkeakoulun omaan kehitykseen. Opetusministeriö jakoi vuoden 2007 toiminnasta tuloksellisuusrahaa 1.100.000 euroa kahdeksalle ammattikorkeakoululle. ■

Diakin pisimmällä oleva oppimisympäristö

VAMMAISALAN KEHITTÄMISKLINIKKA NOUSEE JÄRVENPÄÄHÄN

Teksti ja kuvat: Sanne-Mari Laaksonen

Järvenpään kampukselle valmistuu pian Vammaisalan kehittämisklinikka, jossa oppilaitokset toimivat yhdessä vammaisten ja heidän läheistensä palvelukeskuksen kanssa. Hanke on Diakin pisimmällä oleva työelämän oppimis- ja kehittämissympäristö alan opiskelijoille, henkilöstölle ja tutkijoille.

Alkunsa hanke sai Uudenmaan erityispalvelut -kuntayhtymän, Suomen Kirkon Seurakuntaopiston Säätiön ja Diakonia-ammattikorkeakoulun vuonna 2004 alkaneesta yhteistyöstä.

– Kyse on yhteisestä työstä koko vammaisalan kehittämiseksi, kolmen kumppanin yhteistyölehtori **Ritva Mänttari** toteaa.

Tiivistä yhteistyötä

Klinikka tarjoaa vammaisille lyhytaikaishoitoa, asumisvalmennusta ja perheelle suunnattuja asiantuntijapalveluita. Lyhytaikaishoitopalveluja varten rakennukseen tulee 14-paikkainen yksikkö. Klinikalla perheiden palvelutoiminta yhdistyy koulutukseen ja tutkimukseen ja tarjoaa uudenlaiset puitteet vammaisalan osaamisen kehittämiseksi.

Tammikuussa avattavassa rakennuksessa tehdään vielä sisätoivia. Ilkka Nurminen levittää paikalleen luokan lattiaa.

– Diakin opiskelijat tekevät klinikalla kehittämistöitä, erilaisia hankkeita sekä harjoitteluja ja oppinäytetöitä. On hyvä, että klinikka on lähellä opiskelupaikkaa ja yhteistyö on tiivistä. Opiskelu ei ole enää irrallaan työelämän todellisuudesta, vaan todellisuus konkretisoituu klinikalla, työelämän oppimisympäristössä, Mänttari toteaa.

Klinikan perimmäinen tarkoitus on palvella vammaisia henkilöitä sekä heidän perheitään entistä laadukkaammin.

– Esimerkiksi opiskelijoiden tekemä tutkimus tähtää parantamaan palveluja, jotta ne vastaavat ihmisten tarpeita. Vammaisten täytyy saada elää täysipainoista elämää. Klinikalla uusia ja parempia toimintamalleja kehitetään yhdessä asiakkaiden, alan työntekijöiden, opiskelijoiden ja tutkijoiden kesken, Järvenpään toimipaikan yliopettaja **Marjo Kolkka** kertoo.

Sisältää koko elämänsäkaaren

Kolkan mukaan Diak lähti vammaisalaa kehittävään yhteistyöhön, sillä aihealueen arvot ovat lähellä Diakin arvoja

– Vammaistyö ja siihen sisältyvät tehtävät ovat selkeästi Järvenpäässä opiskelevien sosionomien työaluetta, Kolkka tietää.

Tavoite on, että työelämän oppimisympäristöä pystytään hyödyntämään myös muilla kursseilla ja opintokokonaisuuksissa. Kolkka on ideoinut yhdessä Diakin opettajien kanssa, miten klinikan voisi sisällyttää erilaisiin opintokokonaisuuksiin.

– Vammaisuus sisältää ihmisen koko elämänsäkaaren lapsuudesta aikuisuuteen, perhetyöhön sekä erilaisiin kriiseihin. Alan moninaisuus mahdollistaa sen, että klinikalla voi suorittaa muitakin kuin vammaisalan opintoja, Kolkka miettii.

Mänttari ja Kolkka painottavat, että Diakin yhteistyö kuntayhtymän ja Seurakuntaopiston kanssa ei rajoitu pelkästään uuteen rakennukseen. Seuraavaksi alkaa kolmen yhteistyökumppanin Yhteinen elämä -hanke. ■

Sosionomiksi opiskeleva Hanna Kurtti ja sosionomi-diakoniksi tähtäävä Pilvi Juvonen pääsevät kehittämään Järvenpään avattavan klinikan toimintaa.

TÄRKEINTÄ ON ASIAKKAAN KUULEMINEN

Opiskelijat tekevät **Työ, työyhteisöt ja johtaminen** -opintokokonaisuuden (TTJ) puitteissa oman kehittämishankkeensa, joiden kautta saatava tietotaito palvelee klinikan toimintaa. **Pilvi Juvosen** aihe käsittelee hyviä käytänteitä, joita tulisi soveltaa vammaisten asumisvalmennuksessa.

– Tarkoitukseni on kerätä tietoa hyvistä menetelmistä, joita voidaan käyttää vammaisnuorten itsenäistymisen tukemiseen. Vammaisalan kehittämisklinikalla on kolme paikkaa tässä ikävaiheessa oleville nuorille, Juvonen kertoo.

Käyttäjät asiantuntijoina

Kurtti tekee kehittämishankkeensa aiheesta ”Hyvät käytänteet perhepalvelujen kehittämisklinikalle siirtyvissä ryhmäkodeissa”.

– Valitsin aiheen, koska olen työskennellyt ohjaajana kehitysvammaisten ryhmäkoti Riihitikassa. Se on toinen niistä ryhmäkodeista, jotka siirtyvät vuoden alussa klinikalle, **Hanna Kurtti** kertoo.

Vaikka Kurtti ja Juvonen tekevätkin omat työnsä, aineisto kerätään yhdessä. Tärkeimmäksi lähteekseen he nimeävät asiakkaat, vammaiset ja heidän perheensä, sillä erityisenä tavoitteena klinikalla on parantaa asiakkaan kuulemista palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa.

– Keräämme hyviä menetelmiä myös ryhmäkotien työntekijöiltä henkilökunnan kehittämispäivillä. Asiakkaan päivänä kuulemme asiakkaiden mielipiteitä hyvikä käytänteistä, Kurtti kertoo.

Uutta tietoa alalle

Yhteistyölehtori **Ritva Mänttari** kertoo, että opiskelijoiden kehittämistöistä saatua tietoa käytetään hyväksi erityisesti hyvän palvelun lisäämisessä kehitys- ja mo-

nivammaisille asiakkaille sekä heidän perheilleen. Tutkimustoiminnan tavoitteena on myös koota, analysoida ja tuottaa tietoa, joka palvelee vammaisalan koulutuksen, työn ja työhyvinvoinnin kehittämistä sekä tarjoaa uutta tietoa kuntien vammaisalan työntekijöiden käyttöön.

Diakonia-ammattikorkeakoulun Järvenpään toimipaikan lehtori ja TTJ-opintokokonaisuuden vastuopettaja **Heini Kapanen** kertoo, että Juvonen ja Kurtti ovat lähteneet innokkaasti tekemään kehittämishankkeitaan.

– He ovat ratkaisemassa hyvin mielenkiintoisia kysymyksiä ja luomassa hankkeissaan uutta, Kapanen toteaa. ■

■ www.jarvenpaa.diak.fi

Ritva Mänttari (vas.) ja Marjo Kolkka kertovat, että uusi rakennus on osa pitkään jatkunutta yhteistyötä.

Pilvi Juvonen (vas.) ja Hanna Kurtti pääsevät kehittämään Järvenpään ensi vuoden alussa valmistuvan Vammaisalan kehittämisklinikan toimintaa.

Teksti ja kuvat: Sanne-Mari Laaksonen

VAMMAISALALLE HAETAAN ARVOSTUSTAJA VETOVOIMAA

Vammaisalan vetovoima ei ole tällä hetkellä huipussaan.

– Ala ei ole mediaseksikäs, ja se on isojen muutosten kourissa, Järvenpään yksikön yliopettaja **Marjo Kolkka** toteaa.

Diakonia-ammattikorkeakoulun, Uudenmaan erityispalvelut -kuntayhtymän ja Seurakuntaopiston yhteistyöllä ja uudella Vammaisalan kehittämisklinikalla pyritään vastaamaan niihin haasteisiin, joita uudistusten myllerryksessä kamppaileva vammaisala kokee.

– Yksi keskeisimmistä tavoitteistamme on lisätä alan arvostusta, tunnnettavuutta ja vetovoimaisuutta sekä innostaa alan ammattilaisia, Kolkka kertoo.

Pilvi Juvonen kiinnostui vammaisalasta lähihoitajaopintojensa kautta. Hän valmistui lähihoitajaksi ja teki alan töitä ennen, kuin aloitti sosionomi-diakoni-opintonsa Järvenpäässä.

– Vammaisala on mielenkiintoinen ja monipuolinen ala. Halusin jatkaa opintojani ammattikorkeakoulussa, sillä vammaistyön sisällä on erikoisosaamisen tarvetta. Sosionomilla ja diakonilla on hyvät mahdollisuudet tällaisiin tehtäviin, Juvonen sanoo.

Sosionomiksi joulukuussa valmistuva **Hanna Kurtti** ajautui lukion jälkeen sattuman kautta kesätöihin tuusulalaiseen vammaisten ryhmäkoti Riihitikkaan.

– Hain sosionomiopintoihin hakemaan teoriapohjaa. Suoritin 30 opintopisteen vammaistyön opintojakson Helsingin Diakissa. Vammaisten parissa on haastavaa ja hauskaa työskennellä. Samanlaista päivää ei tule vastaan, Kurtti tietää. ■

Opiskelija saa kontakteja ja ”jalkansa oven väliin”, työelämä puolestaan hyötyy osaavasta opiskelijatyöstä ja tuoreesta tutkimuksesta.

MITKÄ OVAT TYÖELÄMÄN OPPIMISYMPÄRISTÖT

Teksti: Niina Suomalainen

Työelämän oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiivistä ja pitkäjänteistä yhteistyötä ammattikorkeakoulun ja työelämän välillä, johon molemmat osapuolet sitoutuvat vähintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Tutuin esimerkki työelämän oppimisympäristöistä on harjoittelun ja opinnäytteen nivominen yhteen siten, että opiskelija keskittyy ne samaan paikkaan. Opiskelija saa siten kontakteja ja ”jalkansa oven väliin”, ja työelämä puolestaan hyötyy osaavasta opiskelijatyöstä sekä tuoreesta tutkimuksesta, jota opiskelija opinnäytteellään tuottaa.

Tämä on toki ollut mahdollista ennenkin, mutta nyt työelämän oppimisympäristöillä pyritään systemaattiseen, jatkuvaan ja yhteisölliseen toimintaan, jossa kaikki osapuolet hyötyisivät tilanteesta enemmän paremman suunnittelun avulla. Lisäksi tarkoituksena on vastata entistä paremmin ammattikorkeakoululainsäädännön asettamiin vaatimuksiin.

Työelämän oppimisympäristöjen mahdollisuuksiin kuuluvat harjoittelun ja opinnäytteen lisäksi myös hanke- ja projektitoiminta, työssä oppiminen ja muu yhteistyö oppilaitoksen ja työelämän välillä. ■

UUTTA TIETOA SOVELLETTAVAKSI OPPIMISYMPÄRISTÖIHIN

Lehtori **Saila Korhosen** (Diak Itä) tuore kasvatustieteen lisensiaattityö kuvaa ja jäsentää työelämässä toimivien sosionomi (AMK) -opiskelijoiden harjoittelun ohjaajien kokemuksia ohjauksesta.

Tulokset nostavat esiin ohjauskokemuksien ydin sisältöjä, joita ovat omaan työkontekstiin, vuorovaikutukseen, ohjausstrategiaan ja ohjaajaidentiteettiin liittyvät kysymykset.

Tulokset antavat sekä harjoittelun ohjaajalle että ohjaavalle opettajalle välineen tiedostaa oma roolinsa harjoittelun ohjauksen kolmikannassa ja myös mahdollisuuden tiedostaa ohjaustoimintansa vahvuuksia ja kehittämistarpeita. AMK:lle tulokset antavat tietoa, jota voidaan soveltaa mm. työelämän ja koulutuksen yhteisissä oppimisympäristöjen kehittämishankkeissa.

Tutkimus ilmestyy loppuvuonna Diakin julkaisusarjassa. ■

TOP

TYÖELÄMÄN OPPIMISYMPÄRISTÖJEN PILOTIT DIAKISSA

- **Osallisuuden ja terveyden edistämisen oppimisympäristö**
(Diak Pohjoinen)
- **Vanhustyön oppimisympäristö**
(Diak Itä)
- **Kansalaistoiminnan ja hyvinvointipalveluiden oppimisympäristö**
(Diak Länsi)
- **Kirkkopalveluiden oppimisympäristö**
(Diak Länsi koordinoijana, on koko Diakin yhteinen)
- **Aikuisten kanssa tehtävän kuntouttavan ja osallistavan työn oppimisympäristö**
(Diak Etelä)
- **Vammaistyön oppimisympäristö**
(Diak Etelä, Järvenpää)

”HARMAAPÄÄT ON ROCK”

UUTTA INNOVAATIOTA KUNNAN PALVELUIHIN

Istumassa vasemmalla opiskelijat Kirsi Haapanen ja Raija Pajuniemi, yliopettaja Mika Nokelainen, opiskelija Harri Kokkonen ja yksikönjohtaja Kirsi Sirola. Takana lehtori Risto Koivumäki ja opiskelija Sirkka Aalto.

Nykyinen opiskelijaikäluokka on suuren haasteen edessä.

– He tulevat uudistamaan ja kehittämään työelämää, sillä rakenteita on pakko muuttaa, tilannetta kuvailee Ulvilan kaupungin sosiaali- ja terveysjohtaja Sanna-Tuulia Lehtomäki.

Diakin Porin toimipaikka on tehnyt työelämän oppimisympäristösopimuksen Ulvilan kaupungin sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Yhteistyöhön päädyttiin Kansalaisverkoston kehittämishankkeen kautta.

– Hankkeen yhteydessä keskusteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon työelämän kehittämisestä. Diak Lännen yksikönjohtaja **Kirsi Sirola** totesi, että opiskelussakin painotus on yhä enemmän työelämäyhteistyössä. Sen pohjalta lähdimme miettimään ajankohtaista alaa, joka sopisi uuden hankkeen kohteeksi, ja niin päädyimme kotihoidon kehittämiseen, **Sanna-Tuulia Lehtomäki** sanoo.

Opiskelijoilla raikas ote

– Olen saanut seurata työelämän oppimisympäristön etenemistä. Opiskelijat ovat antaneet sille työnimen ”Harmaapäät on rock”, josta välittyy energiaa ja positiivisuutta, Lehtomäki iloitsee.

Kirsi Sirola kertoo opiskelijoiden keskittyvän nyt toiminnan tehostamiseen ja

työn järkevämpään jakoon. Selvityksen pohjalta tehdään mallinnus uudentavalle toiminnalle.

– Oppia voi monella eri tavalla. Tämä on hyvä esimerkki siitä, että teoreettisiakin opintoja voi tehdä käytännössä. Se on todellista työelämäläheisyyttä.

Työelämän oppimisympäristö on hyvä tutkimuskohde myös Diakin työntekijöille. Tutkimus- ja koulutuspalveluita työelämälle tarjoava PalveluDiak puolestaan voi järjestää koulutuksia palvelulaitosten työntekijöille. Näin yhteistyö ei koske pelkästään opiskelijoita.

Vapaaehtoisia ja suuria muutoksia

Ulvilassa on tehty uudistuksia vanhustyön suhteen. Painotusta on siirretty kotihoidon tiimeille ja nyt niiden toimintaa kehitetään edelleen. Tarkoitus ottaa mukaan myös entistä organisoidummin vapaaehtoisia.

– Mukana on useampia järjestöjä, jotka voivat toteuttaa vapaaehtoisten osallistumista kotihoidtopalveluihin. Erityisesti

Sanna-Tuulia Lehtomäki on tyytyväinen uuteen yhteistyöhön.

iltaisin ja viikonloppuisin tarvitaan apua, kertoo Sirola.

– Kunnissa kehittämistyö on usein satunnainen ja hankevetoista. Tämä työ on paljon pitkäjänteisempää. Ei se tietenkään korvaa laajaa seudullista hanketyöskentelyä tai palveluyksikön omaa kehitystyötä, toteaa Lehtomäki.

Toistaiseksi työelämän oppimisympäristössä keskitytään nimenomaan kotihoidon kehittämiseen, mutta tulevaisuudessa se tulee todennäköisesti laajenemaan esimerkiksi päiväkotitoimintaan. Koko oppimisympäristö laajenee, kun pienien kuntien tulee pian yhdistää sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluitaan. ■

Koivurannan palvelukeskus ja Diak Itä ovat olleet pitkään yhteistyökumppaneita. Opiskelijat ovat harjoitelleet ja tehneet opinnäytetöitä palvelukeskuksessa, josta taas on käyty opettamassa Diakin puolella. Työelämän oppimisympäristö tuo yhteistyöhön nyt uudenlaista selkeyttä ja tavoitteellisuutta.

Teksti ja kuvat: Aino Tanhua

PALVELUKESKUS JA
AMMATTIKORKEAKOULU
YHDISTÄVÄT VOIMIAAN

Selkeät tavoitteet tuottavat tuloksia

Hyvin toimivassa työelämän oppimisympäristössä jokainen taho hyötyy yhteistyöstä. Tärkeimpänä tulevat asiakkaat, tässä tapauksessa palvelukeskuksen asukkaat. Koivurannan palvelukeskuksessa asuu toimintakyvyllään heikentyneitä ikäihmisiä, jotka eivät enää välttämättä kykene puhumaan tai liikkumaan.

– Työelämän oppimisympäristöä on luomassa kolme taho: Koivurannan palvelukeskus ja Diakin opettajat ja opiskelijat. Kaikki tähtäävät asiakkaiden hyvinvointiin. Toiminnassa on aina mukana myös pedagoginen näkökulma, kuvailee Diakin Pieksämäen yksikön lehtori **Eija Rautasalo**.

Vanhushoidon yhteistyö Koivurannan palvelukeskuksen kanssa on Pieksämäen yksikön oppimisympäristöpilotti, jonka varsinaista sisältöä vielä suunnitellaan. Yhteistyötä edesauttaa se, että palvelukeskus ja Diak sijaitsevat samalla piha-alueella.

Työelämän oppimisympäristöpilotti on laaja.

– Hankkeella on neljä tavoitetta: vanhustyön kehittäminen, omaishoitoa tukevien palvelujen kehittäminen, vanhusten kognitiivinen aktivointi sekä harjoittelu- paikkojen kehittäminen, luettelee yliopettaja **Eija Semi**.

Vakiintuneita hoitotapoja tulee kyseenalaistaa

Suomen omaishoidossa ja sen tukemisessa on vielä paljon kehitettävää. Tanskan mallin

Lehtori Eija Rautasalo (vas.), Koivurannan palvelukeskuksen johtaja Ritva Häkkinen ja yliopettaja Eija Semi ovat innostuneita visioimaan yhteistä tulevaisuutta.

soveltamista on kokeiltu Suomessa. Mallin mukaan vanhukset asuvat pitkään kotona tai palvelutaloissa, joissa hoitajat käyvät heitä auttamassa. Mahdollisen sairaalahoidon jälkeen heidät kotiutetaan nopeasti, jottei kotiutuminen käy liian vaikeaksi. Tanskassa käytetään paljon vapaaehtoisia, joita ovat usein muut vanhukset. Myös läheisten panoksella on paljon merkitystä.

– Opiskelijat kartoittavat minkälaisia omaishoidon muotoja seudulla on jo käynnissä, kertoo Eija Semi.

Koivurannan palvelukeskus on aloittanut toimintansa jo vuonna 1951. Tosin vasta vuonna 2002 se aloitti nykymuodonsaan, kaupungin omistamana. Diak Idän kanssa yhteistyötä on tehty yksikön perustamisesta lähtien eli vuodesta 1997.

Sattumanvaraisesta suunnitteluksi

Kehitty vässä maailmassa etsitään aina uusia keinoja toimintatapojen parantamiseksi. Yhteistyö on kustannetehokasta, sillä jokaiselle harjoittelijalle tai muussa roolissa mukaan tulleelle on selkeä tehtävä. Opiskelija saa itsekin työstä enemmän irti, kun hänellä on kokeneita ohjeistajia ja työllä sovittuja tavoitteita.

– Opiskelijoiden harjoittelujen lisäksi koulutamme henkilökuntaa ja saamme Koivurannasta opettajia Diakiin, Semi kuvailee yhteistyötä.

Kaikki toiminta tähtää asiakkaiden hyötyyn. Asiakkaita ovat sekä palvelukeskuksen asukkaat että heidän omaisensa ja Koivurannan kohdalla myös Pieksämäen kaupunki. ■

TEKNOLOGIA VANHUSHOIDON AVUKSI

Palvelukeskuksen vanhusten kognitiivinen aktivointi on sekä tärkeää että erityisen haastavaa. Tässä voidaan käyttää hyväksi nykyaikaista teknologiaa.

Vaikkapa kuva tai kaitafilmi omasta puolisosta tai lapsuudesta herättää vanhuksessa ajatuksia ja tunnereaktioita. Hoitajille se on hyvä tapa saada yhteys, vaikkei puhetta enää voisikaan käyttää. Kuvat ja niiden herättämät reaktiot eivät myöskään katso kielirajoja.

– Kasvoista ja silmistä pystyy lukemaan, onko ihminen onnellinen. Uudet hoitajat pitääkin opettaa siihen, ettei kommunikointi lopu kun puhe loppuu, kertoo Koivurannan palvelukeskuksen johtaja **Ritva Häkkinen**.

Opiskelijat ovat kehitystyössä jatkuvasti mukana. Muutkin kuin hoitoalan opiskelijat voivat osallistua, sillä teknologian kehittäminen sopii vaikka nuorisotyönohjaajalle. Rautasalon mukaan yksi oppimisympäristön tavoitteista onkin poistaa rajoja opetuksesta.

– Rajojen ylityksestä löytyy synergiaa.

Sosionomit ja diakonit mukaan

Rajoja ylitetään myös sosionomien roolin etsinnässä. Vanhustyössä sosionomeilla ei ole kovin selkeitä työtehtäviä, mutta niitä voisi hyvin luoda ja vakiinnuttaa.

– Se ei välttämättä löydy laitosasumisesta, siellä hoito on niin sairaanhoidollista, kertoo Häkkinen.

– Sosionomi voisi tehdä intervallikäyntejä koteihin. Hengellisyys yleensä korostuu vanhetessa, ja monella on hyvin kristillinen tausta, joten kirkon työntekijällekkin löytyy selkeä rooli, Semi ideoi.

– Nykyajan vanhoissa on myös ateisteja ja muihin uskontoihin kuuluvia. Uskonto pitää saada mukaan loukkamatta monimuotoisuutta, jatkaa Häkkinen. ■

■ www.pieksamaki.diak.fi/

OPIKELIJAT JUONTAVAT UUDELLA RADIOKANAVALLA

Teksti ja kuvat: Riikka Jokinen

Zoom fm 93.4
Turussa viikorisopuun per jantasta sunnunta-iltuun

Mitä: Musiikkia rockista danceen. Myös asiasisältöä, tapahtumia, vieraita ja kilpailuja.

Kenelle: 15–30-vuotiaille.

Missä: Taajuudella 93,4 Turun keskustan ympärillä.

Ketkä: Suurin osa juontajista Diakin Turun toimipaikan opiskelijoita. Kaksi juontajaa Turku TV:n puolelta.

Milloin: Perjantaista sunnuntaihin kesään saakka.

Kenen: Toimiluvan haltija Turun Paikallisradio Oy, joka kuuluu TS-yhtymään.

www.zoomfm.fi

Diakonia-ammattikorkeakoulu on vahvasti esillä uudella, Turussa kuuluvalla, nuorten Zoom FM -radiokanavalla. Suurin osa kanavan juontajista on Turun toimipaikan toimittajaopiskelijoita, jotka pääsevät nyt kokeilemaan taitojaan oikeassa työelämässä.

Zoom on musiikkipainotteinen kanava, jossa on myös muun muassa asiasisältöä, tapahtumia, vieraita ja kilpailuja.

– On äärimmäisen turvallista tukeutua ihmisiin, joilla on koulutusta ja kokemusta. Muuten on olemassa riski, että juonnettaisiin kännipäissä tai mainostettaisiin omin luvin. Diakin opiskelijat tietävät, mistä on kyse ja tuntevat vastuun, Zoom FM:n ohjelmapäällikkö **Harri Kujala** kertoo.

– Kanavalle haluttiin tekijöitä, joilla on jo journalistista kokemusta. Lisäksi kun kanavan kohderyhmänä ovat 15–30-vuotiaat nuoret, niin opiskelijat sopivat hyvin kohderyhmään, Diakin viestinnän lehtori **Pia Alanko** kertoo.

Uusi kanava toimii paikallisradio Auran Aaltojen kanssa samassa tilassa. Zoomin tavoitteena on Kujalan mukaan tutkia, millaiset kanavan elinmahdollisuudet ovat kaupungissa, ja millaista vastakaikua kanava saa kuulijoilta ja tapahtumajärjestäjiltä.

Alun perin idea koko radiokanavasta lähti liikkeelle siitä, kun Kujala halusi antaa nuorille mahdollisuuden.

– Nuorilla on hinku tehdä radiota. On kiva antaa nuorille radiosta kiinnostuneille mahdollisuus. Itselläni oli parikymppisenä laiton radioasema, ja nauhoitin parin tunnin pituisia ohjelmia kasetille. Nyt nuoret voivat tehdä radiota ilman, että poliisit

MONENLAISTA YHTEISTYÖTÄ

Diakin Turun toimipaikka on tehnyt pitkään yhteistyötä Turun Sanomien ja koko TS-yhtymän kanssa. Myös paikallisradio Auran Aallot sekä uusi nuorisokanava Zoom FM ovat osa TS-yhtymää.

– Teemme Turun Sanomien kanssa monenlaista yhteistyötä. Meiltä on muun muassa haettu avustajia lehden liitteisiin ja online-toimitukseen. Viime keväänä TS panosti verkotoimitukseen ja haki meiltä harjoittelijoita, Turun toimipaikan koulutusjohtaja **Eila Hannula** kertoo.

Diakin ja Turun Sanomien välillä on ollut myös asiantuntijavaihtoa. Harjoitteluja niin lehdessä, radiossa kuin televisiossakin on Hannulan mukaan ollut aina.

– Esimerkiksi Turku TV:n toimittaja **Jouko Vähä-Koskela** on ollut meillä opettajana. Opiskelijat ovat päässeet sitä kautta Turku TV:n toimintaan sisälle ja heidän tv-juttu-

jaan on julkaistu kanavalla.

– Yhteistyö TS:n kanssa voisi olla myös kehittämistä ja molemminpuolista palautteen antoa, Hannula jatkaa.

Sopimus syntymässä

Nyt Turun Sanomien kanssa on keskusteltu sopimuksesta, jossa TS tai TS-yhtymä olisivat Diakin viestinnän koulutusohjelman virallinen työoppimisympäristö.

– Olemme neuvotelleet asiasta ja sopimus on vielä avoina. Sopimuksen kautta yhteistyöstä tulisi jäsennellympää. Kirjaisimme paperille muun muassa vastuuhenkilöt, tavoitteet sekä tekijänoikeuskäytännöt.

– Me tarjoamme hyviä, nuoria tekijöitä ja TS voi tarjota meille asiantuntemusta. Tiivis yhteistyö työelämän kanssa on välttämätöntä. Yhteistyö edistää opiskelijoiden työllistymistä. Harjoittelu on tie töihin, Hannula sanoo. ■

ovat ovelia. Zoom on myös erilainen kuin Auran Aallot. Turussa on tarvetta tällaiselle nuortenkanavalle, Kujala toteaa.

Opiskelijat vastuussa sisällöntuotamisesta

Opiskelijoiden tehtävänä kanavalla on sisällöntuottaminen.

– On sääntöjä, mitä ja miten tehdään, mutta paljon on myös opiskelijoiden käsissä. He kaivavat esiin sen, mitä tapahtuu ja mikä 15–30-vuotiaita kiinnostaa, Kujala valaisee.

– Tämä mahdollisuus antaa paljon opiskelijoille. He pääsevät kokeilemaan taitojaan oikeassa työelämässä. Opiskelijat luovat ihan uutta kanavaa. He ovat sisällöntuottamisen kannalta suuressa osassa. Juontaminen tuo opiskelijoille myös itsevarmuutta, Alanko puolestaan toteaa. ■

Ohjelmapäällikkö Harri Kujala pyysi Diakin Turun toimipaikan medianomiopiskelijoita juontamaan uudelle radiokanavalle, sillä on turvallista tukeutua ihmisiin, joilla on jo koulutusta ja kokemusta.

Jenni Pohtala ja Olli Pirttimäki lähtivät innolla mukaan, kun kuulivat mahdollisuudesta juontaa radiossa. Kokemusta kun ei koskaan voi olla liikaa.

”TÄMÄN PAREMPAA MAHDOLLISUUTTA EI OLE”

Opiskelijaparit juontavat viikonloppuisin kuuluvalla Zoom-kanavalla vuoroviikoin. Turun toimipaikan medianomiopiskelijat **Jenni Pohtala** ja **Olli Pirttimäki** lähtivät innolla mukaan, kun kuulivat mahdollisuudesta juontaa suorassa lähetyksessä.

– Ei tämän parempaa mahdollisuutta voi ollakaan. Tästä saa hyvää kokemusta. Juontamiskokemusta ei oikein muuten saa, mutta työtä hakiessa kokemusta kuitenkin pitäisi olla, Pirttimäki toteaa.

– Nyt on mahdollisuus tehdä pitkän aikaa suoraa lähetystä. On myös kiva olla tekemässä uutta kanavaa. Tällä alalla merkitsee oma-aloitteisuus ja se, kuinka paljon olet valmis tekemään töitä oman kehittymisen eteen, Pohtala jatkaa. ■

ULKOPUOLINEN TILAAJA JA HYVÄ AIHE

MOTIVOIVAT OPISKELIJOITA

Teksti ja kuva: Riikka Jokinen

Kirkkopalvelut on ensimmäinen ja ainoa koko Diakonia-ammattikorkeakoulun yhteinen oppimisympäristö. Suuri kirkollinen keskusjärjestö tarjoaakin mielekästä yhteistyötä kaikille eri koulutusaloille.

– Kirkkopalveluiden sateenkaaren alle mahtuu paljon kaikenlaista. Sopimuksessa kootaan kaikki se yhteistoiminta, mitä Diakilla ja Kirkkopalveluilla on jo nyt, Diakonia-ammattikorkeakoulun Turun toimipaikan koulutusjohtaja **Eila Hannula** selventää.

Diakin ja Kirkkopalveluiden välillä onkin ollut jo pitkään erilaista toimintaa, sillä Kirkkopalvelut on yksi ammattikorkeakoulun taustaorganisaatioista. Sopimuksen myötä osapuolet ovat kuitenkin määritelleet niin yhteistyön tavoitteet, vastuuhenkilöt kuin tekijänoikeuskäytännötkin.

Yhteistyön täytyy olla mielekästä

– Yhteistyössä on aina tärkeää se, että sen täytyy sopia oppilaitosrytmiin, vastata opetus suunnitelman tavoitteita ja olla opiskelijalle mielekästä, Hannula kertoo.

Tällä hetkellä Diak tekee yhteistyötä Kirkkopalveluiden kanssa muun muassa vanhuksia auttavan Anna & Arvo -hankkeen tiimoilta. Muun muassa Porin toimipaikassa on tehty yhteistyöhön liittyen kaksi opinnäytetyötä ja Helsingissä on tekeillä opinnäytetyö liittyen päiväkotikäisten ja vanhusten kohtaamisen seurakunnan toiminnassa.

Dokumentin aiheena on maahanmuuttajien työllistyminen. Aihe on hyvä.

Turun toimipaikan medianomiopiskelijat ovat puolestaan saaneet vastuulleen yhteisvastuukerääjien opetusmateriaaliksi menevän videon kuvaamisen.

– Dokumentin aiheena on maahanmuuttajien työllistyminen. Opiskelijat oli-

vat heti innostuneita, sillä aihe on hyvä. Se on yhteiskunnallinen ja ihmiskeskellinen ja siksi kiva tehdä. Hyvä aihe syötää myös journalistisen intohimon. Lisäksi oikea, ulkopuolinen tilaaja motivoi opiskelijoita, viestinnän lehtori **Johanna Ailio** kertoo.

Lisää varmuutta

Kolmannen vuoden medianomiopiskelijat **Nina Rahkola** ja **Tuomas Keränen** lähtivät mukaan dokumentin tekoon opintopisteiden ja kiinnostavan aiheen innoittamina.

– Tietysti se motivoi, että video voi saada suuren katsojakunnan. Samalla saa varmuutta omaan tekemiseen. Myös yhteisvastuukeräyksen teema ja avustuskohde motivoivat, Nina kertoo.

Myös ulkopuolinen tilaaja innosti opiskelijoita.

– On mukava, kun tietää, että joku luottaa. Eikä videoita jaksa pelkästään omaan kirjajhyllöyn tehdä, Nina hymyilee. ■

Nina Rahkolan ja Tuomas Keräsen tekemä dokumentti syntyi vauhdilla: aikaa kului vain runsas viikko. Dokumentissa kerrotaan maahanmuuttajan työllistymisestä sekä hänen kohtaamistaan vaikeuksista.

KIRKKOPALVELUT

Kirkkopalvelut on kolmen toimintaryhmän muodostama elin, joka organisoii yhteisvastuukeräykset ja järjestää monenlaista koulutus-, konsultointi- ja opintopalvelua. Tiekirkot ovat myös kirkkopalvelujen järjestämiä.

Seurakunta- ja järjestöpalvelut tarjoavat tukea ja palveluita seurakunnille ja kristillisille järjestöille.

Diakonia-, sosiaali- ja koulutuspalvelut tuottavat monipuolisia, kristillisiin arvoihin pohjautuvia palveluja kaikenikäisille kansalaisille.

Kotimaa-yhtiöt on johtava suomalaisen kirkollisen viestinnän ja henkisen hyvinvoinnin mediatalo.

Kirkkopalvelujen keskus toimisto ja Kotimaa-yhtiöt sijaitsevat Helsingissä, Hietalahdenrannassa. Diakonia-, sosiaali- ja koulutuspalvelut toimivat Piek-sämäellä. Kirkkopalvelut työllistää yhteensä noin 350 henkilöä. Sen jäseninä on 435 seurakuntaa, 59 järjestöä ja Kirkkopalvelujen Opintokeskuksen 26 opintojärjestöä. ■

OPPIMISYMPÄRISTÖILLÄ

ENNAKOIDAAN TYÖELÄMÄN TULEVAISUUTTA

– Työelämän oppimisympäristöjen kautta voimme vastata työelämän muutoksiin, ennakoita tulevaisuuden tarpeita ja hakea niihin ratkaisuja.

Oppimisympäristöt liittyvät koulutusjohtaja **Jari Helmisen** mielessä ammattikorkeakoulun perustehtävien toteuttamiseen: opetustoimintaan, tutkimus- ja kehittämistyöhön sekä aluekehitystyöhön.

Helmisen ajatuksena esimiestyön näkökulmasta on, että Diakin henkilöstö antaa panoksensa mainittujen tehtäväkokonaisuuksien toteuttamiseen.

– Vuosina 2004–2006 toteutimme Diak Etelä Helsingissä Hyvinvoinnin rakentajat -projektin, joka muodostui useammasta osahankkeesta ja johon osallistui noin 15 opettajaa. Se muodosti lähtökohdan toimintatavalle, jossa pyrimme vastamaan Diakin ja työelämätahojen yhteistyönä mainittuihin perustehtäviin.

Projektissa kartoitettiin sosiaali- ja terveystalojen tulevaisuuden kehittämistarpeita ja ammatillisen työn osaamisvaatimuksia. Sitä

seurasi Työelämäosaamisen asiantuntijuus -projekti, missä toiset 15 opettajaa olivat kahden kuukauden työelämäjaksoilla.

– Sen loppuvaiheessa lähdimme hahmottamaan teemallisia kokonaisuuksia, joille rakennettaisiin pitkäjänteistä yhteistyötä eri työelämätahojen kanssa.

Työelämän oppimisympäristöt mahdollistavat opetushenkilöstön näkökulmasta työelämäläheisen asiantuntijuuden. Diakin näkökulmasta ne mahdollistavat työelämää kehittävän asiantuntijayhteisön rakentamisen.

– Ammattikorkeakoulun opettajilla tulee olla sekä tutkimustaitoja että työn ja työyhteisöjen kehittämisvalmiuksia. Niiden lisäksi heillä pitää olla konkreettinen ja ajantasainen tuntuma opettamansa alan työelämään.

Helminen on iloinnut siitä, että ainakin osalle opettajista on projektien kautta tarjoutunut aito mahdollisuus työelämäkosketuksen vahvistamiseen.

– Työelämäosaamisen asiantuntijuus -projektissa opettajien työelämäjaksot täsmensivät kuvaa siitä, että sosiaali- ja terveystalojen eri toimintaympäristöissä kohdattavat asiat pohjaavat asiakkaiden erilaisiin elämäntilanteisiin ja tuen tarpeeseen. Näin ollen työelämätahojen odotukset ammattikorkeakoulun työelämäpalveluja kohtaankin vaihtelevat.

– Diakin tarjoamat työelämäpalvelut tulee siis räätälöidä kunkin työyhteisön tarpeisiin, puhuttiinpa ammatillisesta täydennyskoulutuksesta, työnohjauspalveluista, hankkeista ja projekteista tai tutkimus- ja kehittämistoiminnasta.

– Toivon, että oppimisympäristötyön kautta muodostuu pitkäkestoisia yhteistyösuhteita Diakin henkilöstön, opiskelijoiden sekä eri työelämätahojen välille. Toivon tämän edistävän sitä, että opimme tuntemaan toinen toisemme käytännöt ja kehittämistarpeet askel askeleelta paremmin.

– Uskon myös, että tällöin kykenemme rakentamaan yhdessä työelämätahojen kanssa juuri heidän odotuksiinsa ja tarpeisiinsa vastaavia työelämäpalveluja. ■

Kuka olen: Jari Helminen, sosiaalikasvattaja ja valtiotieteen maisteri, Diak Etelän sosiaalialan koulutusjohtaja.

Missä asun: Helsingin Töölössä; kerrostaloasunnossa, minkä ikkunoista näkyy suuria puita: lehmuksia ja koivuja.

Harrastan: Patikointi avaa mieltä, muu liikunta pitää vireänä, elokuvat ja teatteri tarjoavat tarinoita ja kangaspuiden paukutus tuo konkreettisia tuloksia.

Miten kevennän syyspimeitä: Syksyllä iloitsen kuulaista syyspäivistä metsäretkellä sekä pitkistä ja rauhallisista illoista kotona.

Kuva: Janne Peltonen

Viittomakielen lehtori Raija Roslöf (vas.), etiopialainen opettaja Lemma Erebo ja viittomakielen tulkiksi opiskeleva Kirsi Lahti kommunikoivat suomalaisella viittomakielellä.

TULKKI KOLMEN KULTTUURIN RISTEYKSESSÄ

– Tämä jalka toimi kahdeksan vuotta, viittoo etiopialainen **Lemma Erebo**. – Sitten polven pumppu ei enää kestänyt.

Lemmaa tulkkaa viittomakielen tulkiksi opiskeleva **Kirsi Lahti**.

Kirsi ja Lemma istuvat turkulaisessa apuvälineitä valmistavassa erikoisliikkeessä, Respectassa. Lemmalle sovitetaan uutta jalkaproteesia, ja Kirsi suorittaa asioimistulkkauksen harjoittelua. Virallisena tulkkina toimii Kirsin opettaja, viittomakielen lehtori **Raija Roslöf**.

Lemma on etiopialaisen Hosainan kuurojenkoulun opettaja, joka nuorena menetti toisen jalkansa luusyövän vuoksi. Hän tuli uuden proteesin saadakseen Etiopiasta Turkuun, jossa hän opiskeli vuosia sitten Turun kristillisen opiston stipendiaattina.

– Tämä on ehdottoman hieno tilaisuus oppia, Diakissa Turussa opiskeleva Kirsi hehkuttaa. – Tässä kohtaavat kolme kulttuuria: etiopialainen, suomalainen ja kuurojen kulttuuri.

– Kouluttajan näkökulmasta tämä on valtavan hyvä mahdollisuus esitellä tulkin monipuolista toimintakenttää, iloitsee Raija.

Tyytyväinen Lemma Erebo palasi Etiopiaan uusin jaloin. ■

PALLO ON HALLUSSA

Pallo hallussa – terveyttä kaveriporukassa -hanke päättyy Diak Etelässä.

Päätösseminaari Pallo hallussa – lapset liikkeessä pidetään torstaina 13.11.2008 kello 13.00 – 16.00 Diak Etelä Helsingin toimipaikassa.

STM:n rahoittaman hankkeen tavoitteena on mm. liittää terveyttä edistävä näkökulma liikunnalliseen harrastukseen ja siinä tapahtuvaan ohjaukseen sekä ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä Keski-Espoossa ja luoda fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä edistävä yhteisö, jossa mahdollistuu kulttuurien välinen vuorovaikutus. ■

■ www.helsinki.diak.fi

JULKAISUJA

Kotihoidon päättymisen syyt Pieksämäellä vuonna 2007
Pulliainen Marjo, Kettunen Aija, Valtonen Hannu
Diakin julkaisuja D
Työpapereita 47
Helsinki, Diak, 2008
Myös verkkojulkaisu.
Millaiset sosiaaliset, terveydelliset, asumiseen liittyvät ja muut syyt vaikuttavat siihen, että ikääntynyt joutuu siirtymään pois kotoaan?

■ www.diak.fi/files/diak/Julkaisutoiminta/D

Olla kannettuna – olla suojattuna
Leino Irina

Kertomus erään kuvataidepajan pyhiinvaelluksesta
Helsinki, Diak, 2008
Diakin julkaisuja B Raportteja 7
Myös verkkojulkaisu
AMK-opinnäytetyössä suunnitellaan ja kehitetään välinettä kuvalliseen työskentelyyn Raamatun eri teemojen parissa. Esikuvana produktion suunnittelussa oli lapsenkaltaisuuden ihanne.

■ www.diak.fi/files/diak/Julkaisutoiminta/B

NELIKYMPPISET MIEHET EIVÄT HUOMAA TERVEYSRISKEJÄ

Vaikka monella nelikymppisellä miehellä on useampiakin terveyttä heikentäviä ominaisuuksia tai käytäytymistapoja, he ovat taipuvaisia pitämään terveytään hyvänä.

Terveysalan lehtorina Diak Etelän Helsingin toimipaikassa työskentelevä TtM **Anita Näslindh-Ylispangari** selvitti tuoreessa väitöstyössään 40-vuotiaiden miesten terveyskäyttäytymistä, -uskouksia ja miesten terveysneuvontaa.

Väitöksen mukaan enemmistö tämän ikäluokan miehistä on ylipainoisia tai lihavia. Yli 40 prosentilla tutkimuksessa mukana olleista oli korkea verenpaine, yli puolet tupakoi päivittäin ja 40 prosenttia käytti paljon alkoholia. Monella oli myös unettomuutta ja masennusoireita.

Näslindh-Ylispangari kertookin yllätäneensä siitä, että silti noin puolet miehistä koki oman terveydentilansa hyväksi. He pitivät itseään terveenä, jos heillä ei ollut vyötärölihavuutta, hammasongelmia tai todettua sairautta tai vammaa. Terveysneuvonsa useimmat miehet olivat saaneet läheisiltään ja vain harva terveydenhoidon ammattilaisilta.

Vastaväittäjänä oli professori Sirkka Keinänen-Kiukaanniemi, Kuopion yliopisto, ja kustoksena on professori Pertti Kekki. Väitöskirja julkaistaan sarjassa Dissertations 1/2008. Väitöskirjaa myy Yliopistopaino. ■

■ www.oamk.fi/thesis

ENSIMMÄISTÄ KERTAA VIITTOMAKIELELLE TULKATTUNA!

VIIRUN JA PESOSEN JOULUPUUHAT TURUN KAUPUNGINTEATTERISSA

Viittomakielelle tulkatut näytökset ovat pe 28.11. klo 18.30 ja la 29.11. klo 14.00. Tulkkeina viittomakielen tulkkiopiskelijat **Nina Lindroos** ja **Kaisa Majander**. Esityksen on **Sven Norqvistin** alkuperäistekstien pohjalta ja sen hengessä sovitannut, ohjannut ja visualisoinut **Esko Aarre-Ahtio**.

■ www.turku.fi/teatteri

ARJA SILTALAHTI VUODEN 2008 AIKUISOPISKELIJA

Diak Idässä sairaanhoitajaksi opiskelleva **Arja Siltalahti** on vuoden 2008 aikuisopiskelija Pieksämäellä. Kaikki pieksämäkeläiset aikuiskoulutusta järjestävät oppilaitokset palkitsivat hänet yhteisesti 30. syyskuuta.

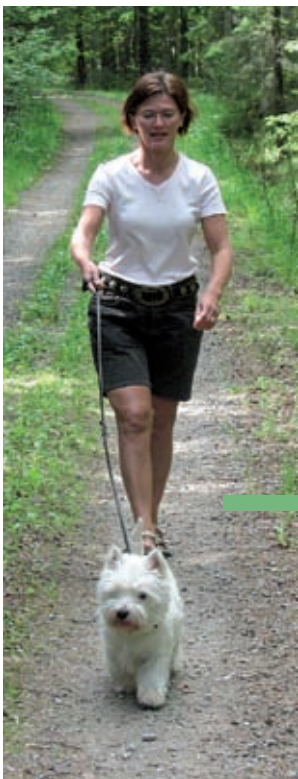
Arja Siltalahti on perustelujen mukaan löytänyt tasapainon opiskelun, työn ja perheen välillä. Hän opiskelee motivoituneesti ja hyödyntää täysillä aikuisopiskelun suomia mahdollisuuksia.

Aikuisopiskelijan viikko
2008
www.aoviiikko.org

Palkinnosta yllättynyt Siltalahti opiskelee sairaanhoitajaksi monimuotokoulutuksessa, joka mahdollistaa opiskelun myös työn ohella. Siltalahti työskentelee perushoitajana Kerttulan vanhainkodissa. Sairaanhoitajakasi hän valmistuu ensi keväänä. Siltalahden mukaan opiskelua ovat tukeneet ja kannustaneet kotiväen lisäksi hyvät esimies ja ymmärtävät työtoverit. ■

■ www.aoviiikko.org

Arja Siltala lataa akkujaan vetäytymällä hiljaisuuteen ja ulkoilemalla luonnossa Siiri-koiransa kanssa.

SUOMEN VIITTOMAKIELEN TULKKIEN OPINTOPÄIVÄT SEINÄJOELLA 1.–2.11.

Pohojanmaa kutsuu! SVT:n vuoden 2008 opintopäivät järjestetään Seinäjoella, yhteistyössä Kuurojen Liiton kanssa. Teemana on ”Yhteistyö tulkkauksessa”. Opintopäivät ovat täysin viittomakieliset. Opintopäivien yhteydessä lauantaina 1.11. järjestetään SVT:n syyskokous, jossa on tulkkaus suomalaiselle viittomakielelle. Samana viikonloppuna 31.10. SVT järjestää myös tapahtuman tulkkiopiskelijoille. ■

■ www.tulkkit.net

JOURNALISTISEMINAARI DIAKIN TURUN TOIMIPAIKASSA 21.11.2008

Palestiina-projektin koulutukset alkavat Betlehemissä 6.10. Tällä kertaa uutuuksena on opettajien mediakasvatukseen täydennyskoulutus, jota lähtee paikan päälle vetämään viestinnän lehtori **Juha Sopanen**. Tämä osuus alkaa 9.10.

NIMITYKSIÄ

Diak Etelä Helsinki

Ari Nieminen yliopettaja, sosiaaliala

Diak Etelä Helsinki

Anna-Maria Tiainen, opinto-ohjaaja

Diak Etelä Helsinki

Tia-Sabrina Karjagin, henkilöstö- ja taloussuunnittelija

ARVOSTAVA SUHTAUTUMINEN EDISTÄÄ OPPIMISTA

Teksti: Riitta Liede

Aikuisopiskelijalle on tärkeää, että hänen elämäkokemuksensa, tietoaan ja taitojaan arvostetaan sekä hyödynnetään koulutuksessa. Aikuinen odottaa tasa-arvoista vuorovaikutusta sekä kouluttajien että opiskelutovereiden kanssa.

Lehtori **Merja Ylösen** (Diak Itä) tuoreessa lisensiaattityössä selvitetiin työvoima- ja oppisopimusopiskelijoiden sekä työttömien työnhakijoiden kokemuksia ja näkemyksiä oppimisesta ja koulutuksesta. Tavoitteena oli löytää tekijöitä, jotka edistävät ja tukevat aikuisten oppimista tai heikentävät opiskeluhaluutta.

Tutkimuksen mukaan myös opiskeluryhmän ilmapiirillä on suuri merkitys opinnoissa jaksamiseen ja motivaation säilymiseen. Hyvä ilmapiiri edistää koulutusprosessiin sitoutumista ja ennaltaehkäisee opintojen keskeytyksiä.

Tutkimus tarjoaa aikuiskouluttajille sekä koulutukseen ohjaaville ammattilaisille erilaisia näkökulmia ja tietoa aikuisten koulutushalukkuuteen ja oppimisvalmiuksiin liittyvistä tekijöistä. Keskeisiä tekijöitä sekä aikuiskoulutuksessa että ohjauspalveluissa ovat kannustavuus, tasa-arvoisuus, opiskelija- sekä työelämälahtoisuus.

Myös aiemmat oppimis- ja koulukokemukset vaikuttavat voimakkaasti aikuisten opiskeluhalukkuuteen. Negatiiviset ja nöyryyttävät kokemukset muistuvat mieleen vuosikymmentenkin päästä ja saavat koulutuksen tuntumaan vastenmieliseltä.

Merja Ylösen: Aikuiset opintopoluilla – Kunniottavaa vuorovaikutusta, kannustusta sekä joustavuutta? – Ammatillis-tieteellinen lisensiaattitutkimus Joensuun yliopisto, Savonlinnan opettajankoulutuslaitos ■

DIAKONIA-AMMATTIKORKEAKOULU

Diak on Suomen suurin sosiaalialan kouluttaja ja sillä on kansallinen erityis-tehtävä kirkollisen alan kouluttajana.

DIAKIN KOULUTUSOHJELMAT:

- Degree Programme in Social Services
- hoitotyön koulutusohjelma
- sosiaalialan koulutusohjelma
- viestinnän koulutusohjelma
- viittomakielentulkin koulutusohjelma
- sosiaalialan koulutusohjelma, päihteet ja syrjäytyminen (ylempi AMK)
- sosiaalialan koulutusohjelma, diakonia ja kristillinen kasvatus (ylempi AMK)
- terveyden edistämisen koulutusohjelma (ylempi AMK)

www.diak.fi

Ota opiksesi!

Diakin avoin ammattikorkeakoulu tarjoaa mahdollisuuden osaamisen kehittämiseen, onpa tavoitteesi ammattitaidon parantaminen, alan vaihtaminen tai aikomus suorittaa ammattikorkeakoulututkinto.

www.diak.fi/avoinamk

DIAKIN PALVELUITA TYÖELÄMÄLLE:

- erikoistumisopinnot
- ylemmät amk-opinnot
- avoimen amk:n opinnot
- ammatillinen täydennyskoulutus

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISPALVELUT:

Vaihtoehtoja tutkimukseen, kehittämiseen, projekteihin ja aluekehitykseen.

TIETOPALVELUT:

- julkaisut ja tiedotteet
- kirjasto- ja tietopalvelut
- opinnäytepankki
- ura- ja rekrytointipalvelut

www.diak.fi/otayhteyttä

DIAK, YHTEISPALVELUT Sturenkatu 2, 00510 Helsinki www.diak.fi

DIAK ETELÄ	DIAK ETELÄ, HELSINKI	DIAK ETELÄ, JÄRVENPÄÄ	DIAK ETELÄ, KAUNIAINEN
Sturenkatu 2, 00510 Helsinki Yksikönjohtaja Heikki Hiilamo Puh. 040 358 7203 Koulutusjohtajat Jari Helminen, Jouko Porkka ja Arja Suikkala	Alppikatu 2 A, 00530 Helsinki Sturenkatu 2, 00510 Helsinki www.helsinki.diak.fi	Järvenpääntie 640, 04400 Järvenpää www.jarvenpaa.diak.fi	Helsingintie 10, 02700 Kauniainen www.kauniainen.diak.fi
DIAK ITÄ, PIEKSÄMÄKI	DIAK LÄNSI, TURKU	DIAK LÄNSI, PORI	DIAK POHJOINEN, OULU
Huvilakatu 31, 76310 Pieksämäki Yksikönjohtaja Esko Kähkönen Puh. 040 539 7110 www.pieksamaki.diak.fi	Lustokatu 7, 20380 Turku Koulutusjohtaja Eila Hannula Puh. 0400 246 412 www.turku.diak.fi	Metsämiehenkatu 2, 28500 Pori Yksikönjohtaja Kirsi Sirola Puh. 040 840 0465 www.pori.diak.fi	Uusikatu 46, 90100 Oulu Vt. yksikönjohtaja Maija-Liisa Blomster Puh. 0400 677 367 www.oulu.diak.fi

Diaktori-lehden toimittivat Diakin Turun toimipaikan medianomiopiskelijat